

TIẾNG THỞ DÀI CỦA THỜI GIAN

(Tự Truyện)

*Những ước mơ chưa thực hiện đã trở thành kỷ niệm
Như tiếng thở dài sớm tắt lịm của Thời Gian!
(ttbg)*

9.

Sàigòn, thứ Tư ngày 3/7/1968

Buổi sáng đột nhiên Vũ tìm đến bằng *taxi*, tay chống nạng, nguyên chân trái bị băng bột trắng xóa từ đùi xuống. Trái tim tôi quặn đau khi nhìn qua cửa sổ căn gác, thấy Vũ đi vào, bước khập khểnh trông rất khổ nhọc.

Một quyết định tức thì nảy ra trong óc: Tôi đành bóp trái tim mình lần này để nhìn những tia máu ứa ra từ bốn kẽ tay, chứ *không để Vũ làm điều đó*, như trong câu chuyện của vài ngày trước đây.

Vũ xin dì Tư cho được ngồi lại trong phòng khách – một mình.

Hẳn nhiên sự xuất hiện bất ngờ trong tình trạng bị thương của Vũ đã làm ngạc nhiên và cảm động tất cả mọi người chung quanh; càng cao hơn khi thấy tôi vẫn ở lì trên gác, không xuống tiếp Vũ. Dì Tư réo, rồi các đứa em gọi, tôi vẫn đứng đung không một lời đáp trả. *Không ai hiểu tại sao tôi lại có thái độ kỳ cục kia.*

Buổi trưa mẹ tôi về, Vũ vẫn xin ngồi lại.

Thế là Vũ được mời dùng cơm chung với Mẹ và các em tôi mà vẫn *không có mặt tôi.*

Những câu chuyện của họ vang lên từ dưới nhà, mẹ tôi hỏi han Vũ nhiều điều và được Vũ đáp lại bằng giọng điệu tự nhiên thân ái.

Càng về chiều tôi thì tình thân giữa Vũ và các em tôi đã nảy nở nhiều hơn qua những tiếng cười dòn, những trò chơi có Vũ cùng tham dự.

Nằm trên gác, lắng nghe những câu chuyện của Vũ và mẹ tôi, trời lại mưa như trút, tôi thấy lòng mình bị dày vò trong một tình cảm mâu thuẫn rất kỳ lạ. *Vừa thương, vừa giận mà cũng vừa xót cho Vũ (và cả cho tôi nữa).* Vừa gần mà cũng là thật xa với Vũ.

Ôi! Nếu bữa cơm gia đình hôm nay xảy ra TRƯỚC buổi chiều định mệnh kia thì hay biết chừng nào!

[Bây giờ, 36 năm sau, nhìn lại buổi đầu tiên *Vũ đến thật sự trong gia đình tôi*, tôi đã không còn cái tình cảm giận, thương hay xót đó nữa, mà chỉ là ngậm ngùi vô kể. Ngậm ngùi cho cả tôi lẫn Vũ. Rõ ràng là định mệnh oái oăm, tạo nên những chia cách “*không đáng*” như lời Vũ nói.

“*Không đáng*”, nên sau khi tôi đã bỏ ra đi khỏi đời Vũ thì với sự bám riết của cô Tính mà Vũ trở thành chồng chính thức của cô ta, “*một người chồng bất đắc chí trong một cuộc sống đọa đày với những tâm tình vỡ tan ngay từ khởi thủy bước vào cuộc hành trình đôi lứa*” như lời Vũ nhiều lần kể cho cậu Tân nghe trong những cơn say bên cậu.

Còn tôi, “*không đáng*”, bởi vì cái cơ khổ lênh đênh khởi đi từ lần thứ hai tan vỡ tâm hồn (sau cái chết anh Chàng) ***đã khắc ghi một dấu ấn đậm nét trong cuộc đời để không bao giờ còn tìm thấy lại được ý hướng xuôi giòng như mọi cô gái bình thường trong cái nhìn về hạnh phúc và hôn nhân.***

Tuy nhiên trong cái “*không đáng*” ấy quả tình là có những điều “*thật đáng*” mà biểu hiện rõ rệt nhất là sự việc ngày hôm nay tôi ngồi “*tính số đời*” để ngậm ngùi cho Vũ, cho tôi qua những giòng viết hiện tại.

Giả thử ngày đó không xảy ra buổi chiều Định Mệnh kia, ngày đó không đưa đến cái chết của anh Thù, *tôi vẫn là vợ Vũ như dự tính*, thì bây giờ không biết tôi ra sao?

Không biết tôi là ai?

Không biết “*một cái tôi ảo ảnh như áng mây thu*” của ngày ***xưa*** mà Vũ và các người đàn ông đi qua đời thường kết luận, hay “*cái tôi gai góc của một loài hoa bông giấy*” ***trong hiện tại***, điều nào mới được thể hiện trọn vẹn?

Không biết rằng phần số tôi trước khi chào đời đã được Thượng Đế chỉ định là “*của một người, một mái gia đình*” (trong vai trò làm vợ làm mẹ), hay là “*của tất cả, của mọi người*” (trong vị trí của một nghệ sĩ, nhà văn?)

Những câu hỏi này vẫn thường được suy nghĩ đến.

Đó cũng là những điều mà phải đến mấy chục năm sau, tôi mới có thể tìm ra cho chính mình một câu giải đáp.

Cho nên giờ đây khi nhìn lại mấy chục năm xưa, tôi chỉ thấy ngậm ngùi cho cả tôi lẫn Vũ, hai nạn nhân trong cùng bàn tay nghịch đùa của một Nhân-Vật-Định-Mệnh. Cái khổ chúng tôi đem cho nhau đạo đó, ***quả là rất nhỏ so với cái khổ lớn lao***

mà kẻ vắng-mặt-hiện-diện kia đã trùm phủ lên cuộc đời về sau của Vũ và tôi.

*“Trong cuốn sổ Đoạn Trường, tên “chúng ta” cùng ghi ở một dòng...” (Dans le livre du Destin, "nous" somme sur la même ligne...” như Shakespeare viết trong *Roméo et Juliette*, là như vậy.*

Chẳng biết *trách ai* và cũng chẳng biết *cảm ơn ai* trong tình cảm ngậm ngùi ấy?

Vũ ở lại tới tối mịt, đưa em trai tôi mới đưa Vũ về nhà bà chị.

Cứ thế, một tuần, ngày nào Vũ cũng tìm đến nhà mẹ tôi từ sáng sớm. Mọi người ai nấy đều quen với hình ảnh Vũ chống nạng khập khễnh từ ngoài đường cái đi vào, nên thấy Vũ xuất hiện là tự nhiên đón chào thân thiết. Ai cũng thông cảm với trạng thái mệt mỏi bệnh hoạn của Vũ (được giấu kín trong những tiếng cười, những câu chuyện). Và chẳng còn ai ngạc nhiên với thái độ lạnh nhạt của tôi.

Vũ cũng không hề một lần tỏ ra muốn gặp tôi. ***Anh biết tâm hồn tôi đã bay bổng***, và sự níu kéo hay nhất cho anh chỉ là *để yên tôi trong nỗi im lặng* và phần anh thì lại *tiến đến gần hơn* cùng phía gia đình tôi.

Điều nói trên chẳng những khiến cảm động mọi người mà còn *cảm động cả tôi nữa*. Tôi nhận ra *sự chân thành của Vũ*. Hành động tự nguyện tiến sâu vào gia đình đã phơi bày rất rõ cái ý hướng ***muốn làm chồng tôi***, hơn nữa, cho thấy *vai trò cô Tĩnh chẳng có gì quan trọng với Vũ*.

Những ngày đêm im lìm trên căn gác, tôi tự vấn lòng mình. Tôi vẫn còn yêu Vũ nhiều lắm, nhưng ***tình yêu bây giờ không còn là sự muốn chiếm hữu đời nhau***.

Có cái gì đó từ từ trỗi dậy trong tôi? Một sự cam đành chấp nhận định mệnh? Hay một ý thức sẵn sàng để bay xa khỏi vòm trời tình yêu của Vũ?

Tôi không biết. Chỉ biết một điều rằng, tôi đang *“dừng lại nắm níu”* những cái gì có thể nắm trong hai vốc tay bé nhỏ: ***Một sự cúi mình để đợi chờ một cú phóng lên cao***.

[Điều này không phải chỉ xảy ra trong riêng câu chuyện Vũ, mà còn là *trong tất cả mọi mối tình sau đó*. Do từ bản chất vị tha mà luôn luôn tôi làm cái hành động *“dừng lại nắm níu ít nhất một lần”* trước những đổ vỡ đầu tiên mà nguyên nhân được tạo ra luôn luôn là từ phía người đàn ông duy nhất.

Luôn luôn tôi sống hết mình trong trạng thái hòa nhập giữa hạnh phúc lẫn đau khổ cao nhất ***trước khi tự tay mình đẩy lửa*** tất cả vào quá khứ lãng quên.]

Thì ngày đó, khi bằng lòng rời căn gác để xuống gặp Vũ sau hơn một tuần lễ nằm im, tức là *tôi muốn nhìn Vũ và nhìn cả tôi* dưới một dạng thức KHÁC với cái dạng thức của thuở mới đi vào đời nhau hơn mười tháng trước. Tôi gạt bỏ hình ảnh cô Tính, gạt bỏ tự ái để trở lại chuyện trò cùng Vũ trong những lần anh tìm đến với gia đình tôi.

Hẳn nhiên là Vũ rất vui, cái vui của một con người tìm thấy lại được vật quý mình từng đánh mất.

Còn tôi, *sao lại chỉ là một nỗi buồn man mác* được giấu kín trong những tiếng cười, hay bên dưới cái vẻ bề ngoài hân hoan phơi bày đạo đó với gia đình và với Vũ? Trong tôi, **thấy rõ là KHÔNG còn tìm ra cái sôi nổi đam mê của những ngày tháng trước**. Thấy rõ rằng tôi KHÔNG CÒN LÀ TÔI của thuở nào yêu Vũ đầu tiên!

*

* *

Có một kỷ niệm đáng nhớ trong các buổi gặp gỡ tại nhà tôi dạo đó. Sau bữa cơm trưa, Vũ và tôi ngồi lại nơi bàn ăn đã được dọn dẹp, chỉ chừa hai cốc *café* và ấm trà nhỏ. Vũ xin tôi một tờ giấy trắng rồi viết vào trên ấy:

“Tên chúng tôi là Thu Vân và Vũ. Cả hai nguyện yêu nhau suốt đời và sẽ không bao giờ phản bội nhau. Nếu thất lời nguyện, mỗi người sẽ gặp phải một cảnh sống rất đầy đọa đau khổ. (Ký tên: Thu Vân & Vũ) Sài Gòn, Chủ nhật ngày 14 tháng 7/1968.”

Xong, Vũ ký tên mình vào đó, rồi chuyển sang cho tôi đọc, bảo ký.

Tôi kinh ngạc pha lẫn ngần ngại vì vốn rất sợ những lời nguyện như vậy. Nhưng rồi cũng đặt bút ký tên mình lên ấy. Mảnh giấy đó suốt nhiều năm tôi vẫn giữ theo trong mớ hành trang phiêu bạt như một kỷ niệm đáng nhớ, nhưng **không coi là quan trọng nữa** kể từ khi chấp hành cuộc sống rất trôi nổi phong ba.

[Sau này, mỗi lần bước qua một chặng đau khổ mới trong cuộc đời là tôi cứ lại nhớ đến kỷ niệm trên. Tự hỏi phải chăng cả tôi lẫn Vũ đều đã mắc lời nguyện ngày cũ?

Giờ đây nhìn lại, nghĩ, chắc cuộc đời tôi cũng sẽ kéo dài trong tâm trạng bắt đầu thỏa hiệp với ý nghĩ rằng “*Hạnh phúc chỉ là do mình tự tạo bởi lòng tha thứ và sự kiên nhẫn...*” như bất cứ ai cũng đều có thể nghĩ.

Tôi bắt đầu “*nghe lại từ Vũ*” những ý hướng xây đắp một cuộc hôn nhân thật sự, **nếu không xảy ra thêm một lần định mệnh khác** thời gian này.

Bây giờ đã mấy chục năm trôi qua, ngồi viết lại chuyện Vũ, dẫu có muốn chối bỏ thì cũng LAI PHAI NHẬN (không biết lần thứ bao nhiêu?) rằng trong đời tôi quả là **có thật một**

Người Tình Định Mệnh đeo đuổi tôi dai dẳng. Nhân-vật-không-có-hình-có-dáng, vắng-mặt-hiện-diện rõ ràng là vừa yêu tôi, lại cũng lại vừa ganh ghét với "các người đàn ông của tôi."

Yêu tôi, nên khi thấy tôi đau khổ theo Vũ, đã đem cho tôi những an ủi bằng sự hiện hữu hằng ngày của Vũ.

Nhưng *ganh ghét với Vũ* khi thấy tôi "bắt đầu bằng lòng xây đắp cùng Vũ theo chiều hướng tha thứ và cam phận" thì lại đưa đến sự xuất hiện của anh Thùy.]

[]

(Xem tiếp bài 15-
TIẾNG THỞ DÀI CỦA THỜI GIAN phần 10).

[]